

Tone
Peršak

Statistična številka

(radijska igra)

Glasovi: uradnica
stranka
druga stranka
ženski glas
moški glas
načelnik
uradnik
tajnik
psihater

Čas: sedanji.

Vrvež precej obiskanega urada. Z več strani je slišati nerazumljive pogovore, tipkanje pisalnih strojev in udarce s štipaljkami. To traja ves čas, medtem ko poteka dialog v ospredju . . .

URADNICA: Prosim?

STRANKA: Jaz bi se rad . . .

URADNICA: Kaj ne bi moral biti tovariš prej na vrsti?

DRUGA STRANKA: Moral bi biti . . .

STRANKA: No, pa tovariš . . . Bom počakal.

URADNICA: Oprostite! Nekakšen red pač mora biti. Tovariš je lepo mirno čakal na vrsto, vi ste pa kar prišli in . . .

STRANKA: Bi lahko zdaj pustili v nemar to reč! Tovariš ima prednost . . . Izvolite!

DRUGA STRANKA: Saj, če se vam zelo mudi . . .

STRANKA: Ne mudi se mi! Časa imam, kolikor hočem! Tudi do jutri lahko počakam tukaj! Nisem niti pogleda . . . Dajte že opraviti to reč! Pozabite name, kot da me sploh ni tu!

DRUGA STRANKA: No če . . .

URADNICA: Ah, kar dajva! Kaj ste želeli?

DRUGA STRANKA: Spremembo bivališča sem prišel prijaviti.

Slišati je, kako uradnica vloži v pisalni stroj statistični karton in natipka nanj nekaj števil . . .

URADNICA: Osebnost, prosim.

DRUGA STRANKA: Izvolite.

URADNICA: (*med tipkanjem*) Novak Jerneja Franc ... 1939 ... Mi lahko, prosim, poveste, kje ste doslej stanovali, kam se mislite preseliti in kaj je razlog vaše selitve?

DRUGA STRANKA: Hišo smo si postavili! V Dragi, številka 17! Saj veste, pod tistim hribom, takoj pod gozdom.

URADNICA: Čestitam. Torej novi dom. Kje ste doslej stanovali?

DRUGA STRANKA: Sedmega korpusa 48.

URADNICA: V družbenem stanovanju?

DRUGA STRANKA: Ja.

URADNICA: Boste zdaj stanovanje vrnili delovni organizaciji?

DRUGA STRANKA: Ne ... Sin je zaposlen v isti delovni organizaciji in bo obdržal stanovanje ...

URADNICA: (*še vedno tipka*) Aha ... Vi tudi ostanete v delovni organizaciji ...

DRUGA STRANKA: Seveda.

URADNICA: Kje ste zaposleni?

DRUGA STRANKA: V Kovinotehni.

URADNICA: Kaj ne bo nekoliko daleč iz Drage v službo?

DRUGA STRANKA: Ah, to ni važno. Deset minut prej bom vstajal.

Z avtom bom mimogrede v službi. Dom je pa le dom, veste, in to v živi naravi! Nažrl sem se bloka, betona in nenehnega brnenja! Vsak večer, ko sem se ulegel, sem moral še celo uro poslušati sosedov televizor ali radio ... To ni naravno, mislim življenje v bloku! Če sem bil v dnevni sobi, sem pa kar naprej poslušal zakonske prepire drugega sosedu in njegove žene, včasih pa tudi to, kako sta se imela rada ... Nobene stvari ne znata početi potihoma ...

URADNICA: Koliko sobno stanovanje ste imeli in koliko kvadratnih metrov meri?

DRUGA STRANKA: Dvoipolsobno. Dvainsedemdeset kvadratov. V bistvu premajhno, še posebno v zadnjem času, odkar se je sin poročil. Zdaj bosta kmalu dobila še otroka in res ne bi več mogli živeti skupaj ...

URADNICA: Koliko kvadratnih metrov pa ima hiša?

DRUGA STRANKA: Sto štirideset.

URADNICA: Oh, saj to ni majhna reč.

DRUGA STRANKA: No ja ... Tudi malo vrta je okrog bajte, tako da bo žena lahko malo brskala po zemlji. Vedno si je želela ...

URADNICA: Hvala. Je že v redu. Za zdaj imejte to potrjeno vedno pri sebi! Najbolje bo, da ga imate kar skupaj z osebno. Še bolje pa bo, če si čimprej priskrbite primerno fotografijo in se spet oglasite, da vam bomo izdali novo osebno.

DRUGA STRANKA: Hvala.

URADNICA: Na svidenje. No, zdaj pa midva. Želite?

STRANKA: Odjavil bi se rad.

URADNICA: Osebno izkaznico, prosim.

Spet je slišati, kako uradnica vloži v pisalni stroj statistični karton in natipka nanj nekaj številčk...

URADNICA: Težak Janeza Leopold... Sedemnajstega januarja devetnajsto sedeminštirideset... Mi lahko, prosim, poveste, kje ste doslej stanovali, razlog, zakaj se selite, kam se selite in kaj boste tam počeli?

STRANKA: Zakaj?

URADNICA: Kako zakaj?

STRANKA: Zakaj naj bi vam vse to povedal?

URADNICA: Zato, ker pač potrebujem te podatke! Vidite, da imam v stroju karton, na katerega moram vse to vpisati.

STRANKA: Kolikor vem, je to urad za matične ali kakšne že zadeve, šalter za odjave in prijave! Človek pride sem, pove, da se hoče odjaviti, dobi potrdilo o odjavi in gre...

URADNICA: Poslušajte vi, nimam ravno veliko časa! Ste kupili novo stanovanje? — Ste si tudi vi zgradili hišo?

STRANKA: Ne.

URADNICA: Zakaj se potem selite? — Ste podnajemnik?

STRANKA: Ne.

URADNICA: Veste kaj, tovariš! Če me mislite imeti za norca, kar pojdite! Povejte, kar vas sprašujem ali pa prepustite prostor drugim strankam!

ŽENSKI GLAS: Se mislita vidva še dolgo prepirati?!

STRANKA: Jaz se sploh ne prepiram. Samo ne razumem, zakaj naj bi tukaj ne vem kaj vse razlagal.

ŽENSKI GLAS: Povejte ji, kar vas sprašuje, saj ni nič takega...

URADNICA: No, poslušajte me! Statistični urad in uprava za notranje zadeve sta nam poslala ta formular, ki ga moramo izpolniti ob vsaki odjavi ali prijavi. Oni to potrebujejo za nekakšne svoje statistike... Jaz niti ne vem, kam to pravzaprav gre. Saj tudi meni ni všeč, da moram vse to pisati. Zdaj imam z vsakim dvakrat več dela kot prej, ampak drugače pač ne gre...

STRANKA: Jaz vam tega ne bom povedal. Dajte meni odjavni listek, za vse drugo pa mene nič ne briga.

URADNICA: Brez teh podatkov vam ga ne morem dati.

MOŠKI GLAS: Pa kaj je zdaj to?! Bomo ves dopoldan stali tukaj zaradi nekakšnih neumnosti!

URADNICA: Dajte no... Doslej ste stanovali v Ulici proletarskih brigad 13. Je tako?

STRANKA: Ne.

URADNICA: Kje ste torej stanovali?

STRANKA: Sobo sem imel pri zasebniku v Rožni dolini.

URADNICA: Zakaj potem na osebni izkaznici piše, da stanujete v Ulici proletarskih brigad 13?

STRANKA: Ker sem pred kratkim še res tam stanoval.

URADNICA: In zakaj potem, ko ste se odselili, niste takoj prijavi-
časnega bivališča?

STRANKA: Veste kaj, vi lepo napišite, da sem doslej stanoval v Ulici
proletarskih brigad... To je še vedno moje stalno bivališče, če lahko
tako rečem. Drugo ni važno.

URADNICA: Prav... (*tipka očitno nekoliko nervozno*) Kje boste stano-
vali odslej?

STRANKA: Še ne vem.

URADNICA: Kaj... Poslušajte, tako ne gre več naprej! Ljudje čakajo,
vi me pa očitno hočete zafrkavati! Povejte, kje mislite v prihodnje
stanovati ali pa pojdite stran!

STRANKA: Sem vam že rekel, da ne vem, kje bom stanoval! Poleg tega
pa sem se prišel samo odjaviti, ne pa tudi prijaviti! Predvsem pa ne želim,
da me sprašujete stvari, ki nimajo z mojim opravljanjem nobene zveze!

URADNICA: Saj sem vam rekla, da to hočejo imeti oni s statističnega
zavoda in od...

STRANKA: Kaj mene briga statistični urad?! Jaz sem prišel po odjavni
listek...

ŽENSKI GLAS: Vi, tovariš, stopite iz vrste in ne komplicirajte...

STRANKA: Dajte mi mir! Kaj se vi vmešavate...

MOŠKI GLAS: Vi dajte mir! Svoje kaprice stresajte kje drugod in ne po
uradih! Če se ne znate obnašati tako, kakor se za urad spodobi, pojdite
v džunglo!

STRANKA: Nikar ne vpijte name, če ne vas bom počil po gobcu, da se
boste šele pojutrišnjem zbudili...

NAČELNIK: Kaj se dogaja?! Kakšno vpitje je to?

URADNICA: Kregajo se, ker tovariš zavlačuje in noče dati podatkov za
statistični karton o spremembi bivališča...

NAČELNIK: Kakšni ljudje pa sploh ste? Se ne zavedate, da je to kulturn
kraj? Se ne znate obnašati!

MOŠKI GLAS: Zakaj ne pove, kaj ga ženska sprašuje? Že deset minut
stojimo tu...

NAČELNIK: Bo tovariš že sam povedal! No, kaj vas muči?

STRANKA: Ne razumem, zakaj bi moral tu naštevati vse svoje težave in
načrte za deset let nazaj in za deset let naprej, če se hočem samo od-
javiti?

NAČELNIK: Poslušajte, ne komplicirati tam, kjer ni potrebno! Tovarišica
ima dela čez glavo in malo časa. Poglejte, koliko ljudi stoji za vami...

STRANKA: Jaz bi rad samo potrdilo o odjavi in nič drugega...

NAČELNIK: A tako?! Vi nas mislite zajebavati tukaj?! Kdo pa sploh ste,
da boste razsojali, kaj je potrebno in kaj ni?! Ljudje, ki te podatke
zahtevajo, že vejo, za kaj jih potrebujejo, vaša državljanska dolžnost
pa je, da nam te podatke daste... Kam mislite zdaj iti?

STRANKA: Ven. Če ne morem dobiti odjavnega listka, bom pač šel po svetu brez njega. Konec koncev meni ni to potrdilo niti najmanj potrebno ...

NAČELNIK: Pa kaj je narobe z vami? — Kje vi sploh živite?

STRANKA: Že petintrideset let stanujem v tem mestu.

NAČELNIK: Mogoče v kakšni kleti ali pa na podstrešju ... Kaj res ne razumete, da so te stvari potrebne?

STRANKA: Ne.

NAČELNIK: No, no, počakajte! Stopite z mano v mojo pisarno, bova midva uredila to reč. Dajte mi ta karton, tovarišica!

Slišati je, kako potegne uradnica karton iz pisalnega stroja in oddaljujoče se korake ...

NAČELNIK: Izvolite z mano, no!

MOŠKI GLAS: Hvala bogu!

ŽENSKI GLAS: Čudak! Na prvi pogled nič posebnega ...

MOŠKI GLAS: Oh, kaj niste videli, kako je zabodeno gledal? Kot da ima steklene oči ...

Koraki. Neka vrata se odprejo in zaprejo, tipkanje in udarci štipaljk zamrejo ...

V drugem, manjšem in mirnejšem prostoru. Od zunaj je slišati pritajeno hrušenje mesta, ki spremlja dialog, vendar ni pretirano nasilno in grozeče ...

STRANKA: Rad bi zapustil to mesto, to je vse.

NAČELNIK: Razumem. No, recimo, da me vaši razlogi za zdaj ne zanimajo, da jih torej pustiva ob strani. Če pa že zapuščate ta kraj, prav gotovo odhajate kam drugam ... Samo to mi povejte, kam se nameravate odseliti!

STRANKA: Zakaj je to tako pomembno?

NAČELNIK: Hm ... Lahko bi vam odgovoril preprosto, da pač določeni organi to zahtevajo in ste kot državljan te države dolžni dati te podatke ... Čeprav vas najbrž to zabava, vam bom vseeno še enkrat razložil. Kot vsaka družba, ima tudi naša določene ustanove, ki ji omogočajo, da sploh obstaja in funkcionira kot družba. Posameznik, član te družbe, uživa vse ugodnosti, ki mu jih družba daje, vzemiva samo osebno varnost, državljske pravice, svobodo govora, mišljenja in gibanja, ta posameznik je v zameno za te ugodnosti dolžan omogočati tem ustanovam, da opravljajo svoje pomembno delo.

STRANKA: In kakšno zvezo ima s tem funkcioniranjem to, kam se bom jaz odselil?

NAČELNIK: Pa kaj se vi norčujete iz mene?

STRANKA: Ne. Mislim, da je to moja zasebna stvar, kam se bom odselil in zakaj.

NAČELNIK: To je vendar menjava stalnega bivališča! S tem sta povezani celotna vaša družbena eksistenca in odgovornost. Vi ste vojaki obveznik, volivec, mogoče tudi strokovnjak, zato ni vseeno, kje živite ali se celo kar potepate po svetu. Poleg tega so določene službe, ki proučujejo razloge, zakaj se ljudje selijo iz kraja v kraj, da bi tako dognale, kaj pravzaprav uravnava življenje naše družbe in pogojuje posebnosti. Obstaja kup vprašanj! Vzemite samo: zakaj pripadniki določenih poklicev bolj pogosto menjavajo zaposlitev kot pripadniki drugih poklicev! Zakaj se ljudje s kmetov selijo v mesta, ko vendar vsi vemo, kako pomembno je za nas pridelovanje hrane . . .

STRANKA: V mojem primeru ne gre za nič takega.

NAČELNIK: Za kaj pa gre?

STRANKA: Recimo, da pač želim zapustiti to mesto, ker sem se ga naveličal. Ni mi več všeč.

NAČELNIK: Bodite no resni! A naj napišem v karton, v rubriko »razlog za selitev«, da vam ni več všeč estetska podoba mesta?

STRANKA: Zakaj pa ne? Napišite, da sem se naveličal gledati vsak dan iste hiše, iste ljudi in iste ulice. Napišite, da sem se prenažrl pisarne, v kateri delam, da mi gre ob pogledu na pohištvo v njej na kozlanje!

NAČELNIK: Vi se očitno nočete resno pogovarjati!

STRANKA: Pa kaj bi vi radi napisali v ta karton? Naj ga hudič vzame!

NAČELNIK: Saj veste, zaradi kakšnih razlogov se ljudje navadno selijo. Zato, ker so kupili ali dobili novo stanovanje, si postavili hišo, zamenjali službo ali zato, ker se ločujejo, se poročajo, se vpisujejo v razne šole. Nekateri se selijo, ker so bolni in potrebujejo drugačen zrak. Najrazličnejši razlogi so . . .

STRANKA: Pri meni pač niso takšni, pač pa drugačni.

NAČELNIK: No, pa mi povejte vsaj enega pametnega! Pustite te neumnosti, da vam mesto ni več všeč.

STRANKA: Ne vem, kaj naj bi vam povedal . . . Pa tudi tega ne vem, zakaj je to sploh treba povedati. Ko bom prišel v kraj, kjer bom skušal odslej živeti, se bom tam prijavil in vse se bo spet uredilo. Tudi vpis v volilni imenik in prijava na uradu za narodno obrambo . . .

NAČELNIK: Jaz vas dejansko ne razumem. Odjave ne morete dobiti, če ne izpolnimo statističnega kartončka. Zakaj je tako težko povedati, kam se selite in zakaj menjate mesto stalnega bivališča?

STRANKA: Ker so razlogi . . . Zato, ker še ne vem, kam bom šel. Pa saj se sploh ne bom odselil. Dva kovčka obleke nesem s seboj in nič drugega . . . Ne vidim nobenega smisla v tem, da bi vam in nekakšnemu statističnemu uradu pojasnjeval, zakaj želim zapustiti to mesto in oditi nekam v božjo mater!

NAČELNIK: Čudno! — Se vam zdi, da zahteva po teh podatkih posega v vašo osebno nedotakljivost? Mislite, da gre za omejevanje osebne svobode ali ...

STRANKA: Menim, da je to brez zveze. Dajte mi osebno! Pustiva to ...

NAČELNIK: Je kaj narobe z vami? Mislim, imate kakšne osebne težave ...

STRANKA: Kaj vas to briga?! Dajte mi osebno!

NAČELNIK: Pomirite se, no! Sedite! Poslušajte, saj vam nihče noče preprečiti vaših namenov. V tej državi se lahko vsak preseli, kamor hoče. Podatki, ki jih zbiramo, so zaupni in jih nihče ne bo izkoristil proti vam. Gre samo za evidenco in za to, da pooblaščen organi dobijo pregled nad gibanji v družbi ...

STRANKA: Me ne zanima. Komu drugemu predavajte! Vrnite mi mojo osebno in oba bova rešena drug drugega!

NAČELNIK: To ne bo nič spremenilo. Če se boste hoteli odjaviti, boste morali povedati te reči.

STRANKA: Se pač ne bom odjavil!

NAČELNIK: Kako ... Potem se ne boste mogli preseliti.

STRANKA: Usedel se bom na prvi vlak in se peljal, kamor bom hotel ... No, dajte mi že to osebno!

NAČELNIK: Ne morem vam je dati. Te reči niso tako preproste. Pogovorila se bova do konca, pa če vam je ...

STRANKA: Veste kaj ... Nobene pravice nimate, da me tu ...

NAČELNIK: Kar mirno sedite! Kaj pa vi sploh mislite, kje ste?

STRANKA: Pa jo imate! Bom pač šel brez osebne ...

V tem se odprejo vrata in slišati je, da še nekdo vstopi ...

URADNIK: Ste zvonili, tovariš načelnik?

NAČELNIK: Ja. Samo tu ostanite! Kar pri vratih ... Tovariš je nekoliko nemiren ...

URADNIK: A, razumem, tovariš načelnik.

STRANKA: Kaj me boste s silo zadržali?!

NAČELNIK: Če bo treba ... Ne pretvarjajte se, tovariš Leopold Težak! Izobražen človek ste in prepričan sem, da razumete, kako te stvari funkcionirajo. Jaz vas ne morem pustiti od tod, če mi v obraz trdite, da boste storili prekršek zoper zakon. Čutim, da je z vami nekaj narobe. Težave imate, verjetno zasebne ... Kdo jih pa nima? Ampak svojih državljanskih dolžnosti zaradi tega ne morete kar tako opustiti. Prva od teh dolžnosti pa je omogočiti pristojnim organom, da delujejo tako, kakor je prav in dobro tudi za vas.

STRANKA: To vaše posmehljivo pokroviteljsko ... Ne vem, zakaj si ravno vsi uradniki domišljate, da vse veste!

NAČELNIK: Pustiva zbadanje! Se mogoče želite preseliti zato, ker bi radi menjali službo?

STRANKA: Ne! Ne vem, kje bom v službi, če bom sploh še kdaj ...

NAČELNIK: Razumem. Razumem. Veste kaj, jaz bi moral telefonirati ...

A pijete kavo?

STRANKA: Kakšno kavo?!

NAČELNIK: Pomirite se, no! Kavo! Kavo kot kavo. Turško. Pijete?

STRANKA: Zakaj?

NAČELNIK: Ne vem, zakaj ... Nekateri jo pijejo zaradi kofeina, drugi zato, da jim zvišuje pritisk in pospešuje utrip ... Jaz jo pijem iz navade. Ker mislim iti telefonirat in bom spotoma naročil kavo zase, vas sprašujem, ali naj jo naročim tudi za vas. Vi jo boste, tovariš Makovec?

URADNIK: Bom, tovariš načelnik.

NAČELNIK: Torej?

STRANKA: Vi kar telefonirajte in pijte kavo, jaz grem pa po svojih opravkih. Dajte mi osebno in na svidenje!

NAČELNIK: Ne, ne. Kar počakajte! To vašo zadevo bomo uredili, dragi moj! Bomo! To vam zagotavljam. Nimam rad, da ostajajo vprašanja brez odgovorov! Torej, boste kavo? ... Kuhate mulo? ... Jaz vam jo bom naročil, če jo boste spili, jo boste, če ne, pa ne ... Samo nekaj minut potrpite!

Slišati je oddaljujoče se korake, nato se odprejo in se spet zaprejo vrata. Nekaj trenutkov je v pisarni vse tiho. Slišati je samo oddaljeni hrup mesta ...

URADNIK: Težave? ... No ja, pa nič ...

Ker uradnik ne dobi odgovora, si začne požvižgavati iz dolgočasje ... čez čas požvižgavanje začne pojemat in spet je slišati samo hrup mesta in nato že tudi zvok skodelice, odložene na krožnik ...

NAČELNIK: Vsaj to morate priznati, tovariš Težak, da naša Fani kuha prvovrstno kavo!

STRANKA: Igrate se z mano, kaj?

NAČELNIK: Ne. Samo to bi rad izvedel, zakaj se obnašate tako čudno. Nekaj vas muči, to je jasno in tudi žal mi je, da je tako. Toda zakaj skrivate podatke? To bi rad zvedel?

STRANKA: Nič mi ne podtikajte! Nobenih podatkov ne skrivam. Samo tega ne vem, zakaj bi vam pripovedoval stvari, ki se vas niti najmanj ne tičejo.

NAČELNIK: Kar mirno kri! Saj bom počakal. Pijte kavo, da se ne shladi!

STRANKA: Kaj bos ...

Trkanje:

NAČELNIK: Naprej!

Vrata v pisarno se spet odpro in zapro, slišati je krepke moške korake, ki se približajo in zastanejo ...

NAČELNIK: Imate izpisek?

TAJNIK: Imam.

NAČELNIK: Dobro ... Tovariš Težak, to je naš tajnik, tovariš Bevk.

TAJNIK: Me veseli ...

NAČELNIK: Torej, kaj piše v izpisku?

TAJNIK: A kar ...

NAČELNIK: Ja, kar, kar!

TAJNIK: No ... (*bere*) »Težak Janeza Leopold, rojen 17. januarja 1947.

Ljubljana.« Se pravi, rojen v Ljubljani ... »Mati Frančiška, rojena Cvetko, gospodinja. Oče kovinar ... T. L. je obiskoval osnovno šolo v Ljubljani. Bil povprečen učenec, razen v osmem razredu odličen ... Nato je končal ekonomsko srednjo šolo v Ljubljani, bil udeleženec mladinske delovne akcije. Se ukvarjal s športom. Atletika, rokomet ... Brez posebnega uspeha. Nato se je vpisal na višjo komercialno šolo ... Končal jo je po treh letih in pol. Vojaški rok odslužil v Sarajevu od novembra 1969 do začetka novembra 1970. Po vrnitvi z odsluženja vojnega roka se je T. L. zaposlil pri Ljubljanski banki, a jo že čez sedem mesecev zapustil in se zaposlil v trgovskem podjetju Nama. Leta 1976 se je T. L. poročil s Sonjo, rojeno Meglič. Po letu in pol življenja v skupnem gospodinjstvu s starši T. L. sta se imenovani in žena Sonja odselila v stanovanje, kupljeno v glavnem na kredit, v Rozmanovi ulici 77. Februarja 1982 ločitev. Z ženo še mesec dni skupnega življenja v Rozmanovi ulici 77. Marca 1982 se T. L. odseli. Otrok ni. Stanovanje v Rozmanovi ulici 77 je bilo dodeljeno tovarišici Sonji Težak, ker je dokazala, da je noseča ...»

NAČELNIK: Je to vse?

TAJNIK: Še pod črto ...

NAČELNIK: No, nadaljujte! ... Kar nadaljujte, tovariš Težak je izobražen človek. On razume te reči.

TAJNIK: »T. L. ni nikoli posebno družbeno-politično dejaven. Delu v družbenopolitičnih organizacijah in organih samoupravljanja se ni izmikal, vendar tudi delaven ni bil. Nekajkrat je zabeleženo, da je v javnih lokalih pripovedoval šale s politično vsebino. Večkrat opažen v vinjenem stanju, vendar ni nikoli razgrajal ali koga nadlegoval. Doslej ni bil kaznovan, niti kazensko preganjen. V času zakona žena dvakrat splavila ...»

STRANKA: Dvakrat?!

NAČELNIK: Niste vedeli? Ha, vidite, včasih vemo o ljudeh celo več kot oni sami o sebi ... Še kaj?

TAJNIK: »Dokler je bil T. L. poročen, je imel dve ljubici po več mesecev. Obe iz delovne organizacije, v kateri je združeval delo ...»

STRANKA: Neumnost!

NAČELNIK: Kaj? To, da ste imeli ljubice?

STRANKA: Ta spis! Zdaj mislite, da nekaj veste o meni?

NAČELNIK: Nekaj več vem, še več pa lahko sklepam. Hvala, tovariš Bevk.

TAJNIK: Še dve opazki s svinčnikom sta do ...

NAČELNIK: V zvezi s čim?

TAJNIK: Prva, da T. L. ima in vozi avtomobil znamke golf, letnik 1980, izdelan v Sarajevu. Druga: prejšnji teden T. L. ni prihajal v službo; javil se je šele včeraj in brez obrazložitve zahteval delovno knjižico... To je vse.

NAČELNIK: Hvala, lahko greste.

TAJNIK: Na svidenje. Če bo še kaj potr...

NAČELNIK: Bom poklical, hvala!

Slišati je, kako tajnik odkoraka do vrat, odpre vrata, odide in zapre vrata za seboj...

NAČELNIK: Vidite, tovariš Težak, nisem se zmotil. Že spet ne. Čeprav me to ne veseli. Po vašem vedenju mi je bilo takoj jasno, da ste v težavah in se zato tako napadalno vedete...

STRANKA: Očitno se amatersko ukvarjate tudi s psihologijo!

NAČELNIK: To spada k mojemu poklicu. Poleg tega imamo pri nas tudi specialista za te reči in že s tem, da sem ga opazoval pri delu, sem se marsikaj naučil.

STRANKA: In zdaj si domišljate, da ste kaj izvedeli o meni. Pol strani podatkov, ki ne povejo čisto nič bistvenega. Popolnoma isto bi lahko prebrali tudi o mojemu sosеду, ki zdaj nič hudega sluteč rešuje križanke v službi.

NAČELNIK: Vi torej mislite, da je vaše življenje nekaj izjemnega in da so vaše težave nekaj popolnoma novega? Nekaj takega, česar doslej ni še nihče doživel?

STRANKA: Moje so! In vas se prav nič ne tičejo!

NAČELNIK: Pomirite se! Veste, da je že prav dolgočasno, ker se vsak dan srečujem vsaj s tremi takimi, kot ste vi. Še bolj zoprno pa je, ker si vsak domišlja, da je prav on nekaj posebnega.

STRANKA: Zakaj nas ne pustite na miru?! Kaj vas brigajo naše težave?

NAČELNIK: Tak je pač moj poklic. Če vam odkrito priznam, mi je v bistvu vseeno, kaj bo z vami. Obešajte se, če hočete, streljajte si v usta, žrite ciankalij... Če ne znate živeti! Toda zavedajte se, da to ni samo vaša stvar. Vsak samomor je klofuta, namenjena prizadevanjem naše družbe.

STRANKA: Kaj sploh govorite?! Kakšen samomor?

NAČELNIK: Kaj ste počeli prejšnji teden, ko vas ni bilo v službi?

STRANKA: Kaj pa, če sem bil bolan...

NAČELNIK: Ni res. Če bi imeli bolniško, to sploh ne bi bilo omenjeno v našem izpisku! No, kaj je bilo?

STRANKA: Ne bom povedal!

NAČELNIK: Poslušajte vi, individualist in borec za svobodo! Vi ste del te družbe, čeprav mogoče res ne ravno pomemben! Družba pa je sistem, ki deluje sam iz sebe in po višji logiki, ki je vi očitno ne razumete. Res je, da ta sistem še ni popoln in se marsikje še vedno kaj zatika, toda

to se dogaja prav zaradi ljudi, kakršni ste vi! Zaradi ljudi, ki se nočejo podrediti zakonom in potrebam sistema, ker si domišljajo, da so nekaj posebnega, da so bolj občutljivi, bolj pametni ali kratko in malo različni od drugih. Toda to je zgolj domišljija. Življenje slehernega izmed nas je mogoče strniti na pol strani in še to največkrat ni zanimivo. Vse drugo so vaše majhne in nepotrebne travme in zablode... Toda družba ima zdravila tudi za te nepomembnosti. Obstajajo ustanove in uradi, kamor se gre človek lahko pogovoriti o svojih težavah in tam mu svetujejo, kako naj razreši probleme. Največkrat pa mu celo dokažejo, da so vse njegove težave le navidezne in izmišljene. V skrajnem primeru obstajajo tudi zdravila...

STRANKA: Kaj vendar govorite?! Me razglašate za bolnega samo zato, ker mislim, da se moji osebni razlogi za selitev nikogar ne tičejo, razen mene?

NAČELNIK: Že spet samo »vaši razlogi«! Kaj pa to, da vas teden dni ni bilo v službo in je zaradi te vaše neodgovornosti trpelo delo?! Pa dva splava vaše žene in uničen zakon?! Ne rečem, da ste samo vi krivi. Za slab zakon sta potrebna dva. Toda to se vse dogaja tudi na ravni življenja družbe. Nihče ni odgovoren samo sebi!

STRANKA: To je navadna demagogija!

NAČELNIK: Tako to vedno imenujejo ljudje, ki jih je strah odgovornosti! Če ste imeli zakonske težave, zakaj se nista z ženo obrnila po pomoč in nasvet na zakonsko posvetovalnico?

STRANKA: Ker nisva hotela, da bi se v najino zasebno življenje vmešavali politika in birokracija!

NAČELNIK: Jasno, jasno... S črepinjami vašega zakona pa se morata ukvarjati, kaj ne?

STRANKA: Ne! Jaz tega ne želim!

NAČELNIK: Je že prepozno, dragi moj! Kaj pa ločitvena razprava? Pa ženine travme in vaše? Pa to, da vas teden dni ni bilo v službo in da mogoče tudi ona zaradi teh reči dela slabše, kakor bi lahko? Dodajte temu še svoje vedenje, svojo željo, da bi se kar izgubili v svetu in...

STRANKA: Kaj človek v tej državi ni več sam svoj gospodar?

NAČELNIK: O, je, je, je... Brez skrbi. Toda svoboda pomeni tudi odgovornost do drugih in do vse družbe... Glejte, naša družba ogromno vlaga v ustanove, ki naj bi ljudem lajšale življenje. Zakaj mislite, da lahko svojo slabo voljo in nezadovoljstvo s samim seboj odpravite samo tako, da nekam izginete. Konec koncev je vir vsega tega v vas in sebe boste imeli vedno in povsod s seboj.

STRANKA: To je moja stvar.

NAČELNIK: Očitno ste nezadovoljni sami s seboj. Zakaj ne poiščete pomoči pri ljudeh, ki to obvladajo?

STRANKA: Naj pokličem številko klic v sili? Po možnosti prav opolnoči, ko mi bo zaspana študentka psihologije, sama še bolj obremenjena kot jaz, razlagala in me prepričevala, da se vseeno splača živeti?

NAČELNIK: Vidite, kako ste zoprne! Ti ljudje delajo to z dobro voljo in zelo zavzeto, vi pa hočete vse razvrednotiti. Težak človek ste in neprijeten! Vendar od tod ne boste šli prej, dokler ne boste vsaj malo premagali sami sebe!

STRANKA: Nimate pravice, da bi me zadrževali tukaj!

NAČELNIK: Kar mirno kri! Še veliko se imava pogovoriti! Poklical bom še enega sodelavca ... Sedite! Ne bodite nervozni! ... No ja, pa si pretegnite noge, če vam je to v olajšanje ...

Slišati je, kako načelnik vrti številke na telefonu. Vmes je slišati tudi korake, očitno nekoliko živčne ... potem trkanje ...

NAČELNIK: Naprej!

PSIHIATER: V bufeju so mi povedali, da me kličeš ...

NAČELNIK: Oprosti, sem te zmotil pri kavi? ... Pogovor s stranko. Poglej ta izpisek ... Tovariš Težak se je prišel odjaviti, vendar ni želel nameščenki ob šalterju ničesar povedati o tem, zakaj se seli iz našega mesta, in ne, kam namerava oditi ...

PSIHIATER: A ... Vice pripoveduje ... Ločitev ... Tovariš Težak, imate mogoče občutek, da vas kdo nadzoruje? ... Niste želeli navesti razlogov, zakaj se selite. Se vam mogoče zdi, da vas kdo zasleduje in se vtika v vaše življenje?

STRANKA: Bi radi od mene slišali, da imam preganjavico? Nimam je!

PSIHIATER: O, vidim, da bova midva lahko v redu sodelovala. Pogovor te vrste je vedno veliko lažji, če sogovornik ve, o čem teče beseda. Očitno poznate psihologijo ...

STRANKA: Nekaj malega sem prebral o tem.

NAČELNIK: Tudi jaz sem opazil, da je tovariš Težak izobražen človek in zna misliti.

STRANKA: Hvala!

PSIHIATER: Povejte mi, prosim, ali vi hitro in lahko vzpostavljate stike z ljudmi? Premislite najprej! Govorim o ljudeh v avtobusih, vlakih, na ulici, v lokalih ...

STRANKA: Normalno ... Moram pa povedati, da še vedno ne vidim nobenega razloga za tole tukaj!

PSIHIATER: Razumite to kot neobvezen pogovor! Klepet. Nikar ne mislite, da je to zaslíševanje ali da mogoče jaz mislim, da je z vami kaj narobe. Nasprotno! Upam, da ne razumete teh mojih vprašanj tako kot uradna vprašanja ob šalterju ... Če ne želite, ni treba odgovoriti na moje vprašanje ...

STRANKA: Mislim, da nimam težav s tem ... no, s stiki.

PSIHIATER: Kako pa prijatelji? Jih imate veliko?

STRANKA: Po moje še ... Kaj sploh so prijatelji? Komu je, po vaše, res mogoče reči prijatelj?

PSIHIATER: Kaj pa vi mislite?

STRANKA: Človeku, s katerim greš na kavo, če ga po naključju srečaš, verjetno še ne. Jaz poznam veliko ljudi . . . Včasih smo se z nekaterimi dobivali . . . So tudi ljudje, s katerimi sem marsikaj skupaj doživel, ampak . . .

PSIHIATER: Ja ampak?

STRANKA: Ljudje se spreminjajo!

PSIHIATER: Seveda se. Prav zanima me, kako so se te reči dogajale vam. Saj veste, vsak od nas malo po svoje vidi te spremembe . . .

STRANKA: Kaj bi rekel . . . Recimo, včasih sem imel stalno družino za turo. Rad sem ga igral . . . Potem pa je počasi to kar razpadlo. Vedno manj smo igrali in kar naenkrat sem ugotovil, da že dve leti nisem imel kart v rokah in tudi že zelo dolgo nisem videl nobenega od soigralcev. No, to je seveda tak . . .

PSIHIATER: Dober primer! Najbrž ne edini?

STRANKA: Imel sem prijatelje, kot jih imajo vsi. Take, s katerimi smo skupaj pili, take, s katerimi smo hodili v hribe . . .

PSIHIATER: Hodite v hribe?

STRANKA: Zadnje čase bolj malo. Kakšni dve leti že nisem bil.

PSIHIATER: No, pri prijateljih sva ostala.

STRANKA: Rekel sem pač, da kar na lepem opaziš, da so se ljudje spremenili. Nenadoma nimajo več časa, ker zidajo, vozijo otroke v vrtce, ker se jim vedno mudi . . . Saj razumem, da je naše življenje takšno . . . Ljudje si prizadevajo, da bi nekaj ustvarili, tako se pač temu pravi . . .

PSIHIATER: Kaj pa tako imenovani družinski prijatelji? Si z ženo nista našla skupnih prijateljev?

STRANKA: Ona je imela svoje prijatelje, jaz svoje . . . Poslušajte, to je bedasto!

PSIHIATER: Kaj?

STRANKA: Ta obskurni pogovor o prijateljih! Saj je jasno. Če bi imel kakšne tako imenovane resnične prijatelje, najbrž ne bi želel oditi iz tega mesta.

PSIHIATER: Torej nimate resničnih prijateljev?

STRANKA: V resnične prijatelje sploh ne verjamem več, ker jih ni; razen mogoče v filmih in romanih.

STRANKA: Prav. Pustiva to temo! Povejte mi raje iz svojega otroštva . . . Karkoli, kar se pač spomnite.

STRANKA: Dajte no! Nehajte s to igro!

PSIHIATER: S kakšno igro?

STRANKA: Pa kaj mislite, da boste izvlekli iz mene? Bi me radi razglasili za bolnega, ker nočem odgovarjati na nesmiselna birokratska vprašanja?

PSIHIATER: Zakaj se jezite? Rekel sem, da razumite to kot neobvezen klepet. Če ne želite, mi ni treba govoriti o otroštvu. Se ga neradi spominjate?

STRANKA: Vi bi mi na vsak način radi prišili nekakšno travmo ali kar kompleks, kaj! No, prav, vam bom pa nekaj povedal, da boste zadovoljni.

Ko sem bil še čisto majhen mulc, star štiri leta, pet ali pa mogoče že osem, me je strašno zanimalo materino telo. Če sem le vedel, da se koplje, sem šel k vratom kopalnice gledat skozi ključavnico. Bilo je zelo zanimivo. Umivala si je prsi, trebuh in stegna, jaz sem pa gledal in potem me je nekega dne zalotil oče, ki jo je tudi večkrat opazoval skozi ključavnico, ker sem pred tem že jaz njega zalotil. Seveda me je pretepel, in to kar po goli zadnjici ... Tako. Ste zadovoljni? Ojdipov kompleks, incest ...

PSIHIATER: Nehajte s tem. Ne vem, zakaj mislite, da vam hočem slabo.

STRANKA: Niste zadovoljni? Incest. To je ja moderno. Moderna psihoanaliza govori samo še o incestih. Brez incesta ne znajo več nič razložiti ...

PSIHIATER: Ne vem, zakaj tako mislite, vendar vam zagotavljam, da se motite. Tako glede psihoanalize kot glede mene osebno. Jaz dobro vem, da se vse bistvene stvari dogajajo zaradi kratkih stikov v odnosu med posameznikom in družbo. Največkrat seveda zaradi neprilagodljivosti. Vzroki za neprilagodljivost pa so večkrat res skriti v doživetjih iz časov otroštva. Toda vi ste razgledan in pameten človek. Vi tudi dobro veste, da se je treba vključiti v družbo, saj ne more nihče živeti sredi družbe kot sredi puščave. Jasno pa je, da gre tudi pri tem za vprašanje motivov. Treba si je najti motive za sodelovanje v življenju družbe. Treba je hoteti biti koristen, da ne rečem kar funkcionalen ...

STRANKA: Dosti imam tega! Prej mi je ta tovariš pral glavo, zdaj mi jo boste pa še vi, in to kar na isto vižo!

PSIHIATER: Druge viže ni. Človek danes kratko in malo ne more živeti nekako zase in zunaj družbe. Saj sami vidite. Samoizolacija vodi v obup ali pa v anarhizem. Ne bi se čudil, če bi mi povedali, da ste razmišljali že tudi o samomoru.

STRANKA: Pa kaj, sem?!

PSIHIATER: Zato, ker ste se počutili nekoristen in nepotreben?

STRANKA: Kaj vas briga?!

PSIHIATER: Pa kaj vas stane, če mi to poveste?

STRANKA: Nič. Pa vseeno ne bom govoril o tem, ker je brez smisla!

PSIHIATER: Torej v vas vendarle živi zavest o tem, da bi bilo treba drugače živeti in delati ... Po drugi strani pa vas nekaj prepričuje, da je sleherno prizadevanje nesmiselno. Ni vam jasno, zakaj, za koga bi delali in skušali nekaj ustvariti ...

NAČELNIK: No, je tako kot pravi tovariš Hercog?

STRANKA: Jaz zdaj grem.

PSIHIATER: Zakaj se bojite pogovora o teh rečeh? Vam je tako všeč, če se smilite sam sebi, da bi se radi izognili možnosti, da načnemo vaše prepričanje?

STRANKA: Veste kaj, čisto nič se ne smilim sam sebi, ampak zelo jasno vem, kako je z mano. Jaz sem pač del svojega življenja napačno investiral, če lahko tako rečem. Vendar se prav nič ne grizem zaradi tega.

Vsaj zdaj ne več. Nezadovoljen sem. Predvsem s sabo. Razmišljal sem o samomoru, vendar ne iz obupa, temveč zato, ker sem dojel, da sem zašel v slepo ulico. Hotel sem se ubiti, pa sem si premislil in si rekel: »Šel bom drugam in še enkrat začel!« To je vse.

PSIHIATER: Po moje bi vi morali spremeniti sebe, ne okolje.

STRANKA: Jaz bom ravnal po svoje!

PSIHIATER: Včasih to ni najbolj ustrezno.

STRANKA: Saj je vseeno. Za moje življenje gre in sam bom razpolagal z njim, kakor bom hotel!

PSIHIATER: Človek vendarle mora upoštevati tudi vrednote in norme, ki vladajo v prostoru . . .

STRANKA: Natančno to sem počel vse svoje življenje. In kam me je to pripeljalo? Do tega, da sem preživel pol življenja in imam občutek, da sploh še nisem začel živeti. Vse, kar lahko povem o teh petintridesetih letih, je to, da sem vedno ravnal tako, kot je menda pravilno in koristno!

PSIHIATER: In v vsem tem niste našli niti malo osebnega zadovoljstva? V ničemer?

STRANKA: Nikoli nisem imel občutka, da živim tako, kot želim, čeprav . . .

PSIHIATER: Čeprav?

STRANKA: Mogoče sploh ne vem . . . Kar na lepem sem ugotovil, da sem že skoraj star. Siveti sem začel in trebuh se mi je povetil čez pas, pa imam še vedno občutek, da se za nobeno stvar nisem sam odločil. Kar naprej me drugi predstavljajo, predlagajo, volijo. Poročil sem se, ker se vsi poročajo, kupil stanovanje, ker je baje to nujno . . .

PSIHIATER: Pa kdo naj bi vas silil v vse to?

STRANKA: To je v zraku. O tem vsak dan govore. Če pri petindvajsetih še nimaš avta, te vsi čudno gledajo: Kaj pa je s tem človekom?! Če pri šestindvajsetih še nisi poročen, naenkrat opaziš, da se oče in mati tako rekoč z grozo sprašujeta: Ali je najin sin mogoče . . . Joj, groza! Potem se pač poročiš, vendar se z ženo odločita, da otrok za zdaj še ne bi imela, ker bi tudi ona rada kaj dosegla v življenju in se uveljavila v poklicu in tako se še v postelji ne moreš več obnašati tako, kot bi želel.

PSIHIATER: Vi imate torej občutek, da so vse vaše odločitve izsiljene, da živite pod pritiskom in drugače, kot bi hoteli . . .

STRANKA: Recimo.

PSIHIATER: V nekaterih rečeh bi najbrž morali zaupati in verjeti, da so težnje okolja vendarle sprejemljive tudi za vas. Ne mislim toliko na malo-meščanske predsodke, ampak bolj na naloge in sploh vse, kar od vas pričakujejo v službi.

NAČELNIK: To je jasno. Družba je organizem, ki živi po določenih načelih, ki so nedvomno sprejemljiva za večino. To je načelo enakosti, vendar pa ne izključuje osebnih interesov. Mogoče vi niste znali najti področja, na katerem bi se lahko osebno izrazili.

STRANKA: Mislite, da bi si moral izmisliti kak hobby? A naj se lotim sestavljanja Eiffelovih stolpov iz vžigalic?

PSIHIATER: Lahko tudi ...

STRANKA: Ali pa naj začnem strastno skrbeti za svoje zdravje? Vsako jutro telovadba, popoldne tek čez drn in strn in vsako soboto in nedeljo dihanje z odprtimi usti pod stoletnimi smrekami ...

PSIHIATER: Škodljivo to gotovo ni ...

STRANKA: To mi gre na živce kot vsaka moda. Če hočejo biti vsi okrog mene zdravi, bom jaz rajši kar bolan. To je vse sama propaganda, ki ima popolnoma drug namen!

PSIHIATER: Če vam smem svetovati ...

STRANKA: Bolje bo, če ne!

NAČELNIK: Tovariš Težak ...

STRANKA: Kaj ste se spravili name! Kar oči se vam svetijo kot mačkam ponoči, ker ste spet dobili žrtev v kremplje ...

PSIHIATER: Mir! Mir ... Mir, tovariš Težak ... Trikrat globoko vdihnite! Zadržite sapo ... No ...

STRANKA: Nič ne bom dihal! Nad mano se že ne boste izživljali!

PSIHIATER: Ne. Dobro. Molčimo. Nekaj časa bomo vsi molčali ... Psss ...

Sledi nekaj trenutkov čiste tišine ...

PSIHIATER: Jaz bi vam nekaj predlagal ... Samo predlagal. Sami se boste odločili ... Mislim, da ni potrebno niti koristno, da bi kamorkoli odšli. Prepričan sem, da bi vam oddih v kakšnem letovišču v planinah bolj koristil. Zdi se mi namreč, da ne gre za nič drugega kot za neke vrste prenapetost ... Prepričan sem, da bi mi lahko uredili tudi to, da se kasneje spet vrnete na svoje delovno mesto, če boste hoteli seveda ...

NAČELNIK: Brez težav!

STRANKA: Jaz tega ne želim! Nočem, da karkoli urejate zame! ... Samo objavnico sem hotel, nič drugega! Sam hočem urej ...

PSIHIATER: Oprostite, tega ne moremo dovoliti! Zdaj smo za vas odgovorni in ne moremo dopustiti ...

STRANKA: Jebemti boga, zakaj nisem odprl tistega prekletega plina, kot sem že hotel!

NAČELNIK: Potrebni ste pomoči, tovariš Težak. Tovariš Hercog vam dobro svetuje. Šli boste v zdravilišče in se tam pomirili in spet boste lahko normalno živeli in delali ...

STRANKA: Sranje! Pizdarija! Navadna pizdarija!

NAČELNIK: Dostojnost, tovariš! Kaj mislite, kje ste?!

PSIHIATER: Pusti, pusti! To prinaša olajšanje ... Ne skrbite, tovariš Težak, zdaj bomo mi skrbeli namesto vas.

STRANKA: Ne boste! Ne boste! Jebem vam mater! Sam ...

NAČELNIK: Makovec!

Slišati je, da pride do nekakšnega prerivanja in ruvanja ...

URADNIK: Ga že držim, tovariš načelnik!

STRANKA: Spusti me, pandur!

PSIHIATER: Žal, sami vidite, da ne gre drugače, tovariš Težak . . .

NAČELNIK: Jaz sem slutil . . . Vedel sem, da gre za resen primer . . .

STRANKA: Pizde!!

Slišati je, da nekdo dvigne telefonsko slušalko in zavrti dvoje, troje številke . . . Nekoliko počaka . . .

PSIHIATER: Vinko? Tu Hercog . . . Kdo? Žena? . . . Bo že potrpela. Kakšno obleko? . . . Bo že počakala. Pri Načelniku sem. Pokličite polikliniko! Naj pošljejo rešilca. Stranko imamo zanje. Povejte, da imamo stranko za oddelek za psihiatrijo . . .

STRANKA: Tega pa ne boste delali z mano! Spustite me! Ste slišali!

PSIHIATER: Mirmo, tovariš Težak! Vaše kričanje jasno kaže, da je naša pomoč potrebna.

STRANKA: Naj me ta kreten spusti!

PSIHIATER: Dokler se tako vedete, vas ne sme spustiti.

STRANKA: Dobro . . . Čisto miren bom . . . Popolnoma miren . . .

PSIHIATER: Prav . . . Spustite tovariša, Makovec . . . Ostanite . . .

URADNIK: Blizu, a ne?

PSIHIATER: Da . . . Moramo vam pomagati, tovariš Težak.

STRANKA: Vas lahko nekaj prosim?

PSIHIATER: Izvolite.

STRANKA: Prekličite, prosim, ta poziv!

PSIHIATER: Ne smem, tovariš Težak . . . Zdaj smo mi odgovorni za vas. Nič se vam ne bo zgodilo. Pogovorili se boste s specialisti, ki vam bodo svetovali . . .

STRANKA: Pa če vas lepo prosim . . . Obljubim, da bom še enkrat premislil glede selitve . . . Vse bom povedal, kar boste želeli . . .

NAČELNIK: Ne smemo, tovariš Težak, kaj vi ne razumete tega!

STRANKA: Jaz sem hotel samo odjavnico . . . Majčken listek . . . Nisem vedel, da je treba povedati ne vem kaj vse . . . Zdaj . . . Bom pač povedal karkoli hočete. Žena me ni cenila in ni bila zadovoljna. V službi . . . Pokličite še enkrat!

PSIHIATER: Za vaše dobro gre, tovariš Težak! Za vaše zdravje . . .

STRANKA: Potem pa na svidenje!!!

Slišati je nenaden ropot naglih korakov in skok in pok in žvenket razbitega stekla in nato od daleč top udarec . . .

URADNIK: Jebemti boga! Kako je skočil . . .

NAČELNIK: Pojdite dol! Poglejte, kaj je . . .

Nagli koraki, vrata se odpro in takoj spet zapro . . .

NAČELNIK: O, svinjarija ... To pa je svinjarija ...

PSIHATER: Tega pa ne bi pričakoval ... Ni kazal ...

NAČELNIK: Misliš, da smo ga kaj posrali?

PSIHATER: Brez skrbi. Ravnali smo kot zmeraj.

NAČELNIK: Svinjarija! ... To bova morala dobro pojasniti ...

Slišati je korake po sobi ... Hrum mesta je zdaj močnejši in bolj nasilen ...

NAČELNIK: Pišite!: Težak Janez Leopold; poskus samomora. Datum: devetnajsti april 1982. Ura: enajst in devetnajst minut. V nenadnem napadu depresije kot obliki reakcije na pogovor o njegovih osebnih duševnih problemih je tovariš Težak Janeza Leopold skočil skozi zaprto okno v četrtem nadstropju v zgradbi mestne občine, v pisarni uprave za notranje zadeve. Padel je na streho osebnega avtomobila znamke zastava 101 (lastnik Franc Dobnikar, Slovenska ulica 33) in si akutno poškodoval hrbtenico. Po poročilu kirurško-travmatološkega oddelka poliklinike bo tov. Težak Janeza Leopold ostal stoodstoten invalid. Zaradi zloma hrbtenice ne bo več mogel premikati spodnjih okončin in gibal se bo lahko samo z invalidskim vozičkom ...

Že z zadnjimi besedami se oglasi glasba, ki počasi preglasi besede ...